

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДСКО ВЕЋЕ
Број: 352-1/2025-223-II
Дана: 12. јуна 2025. године
НОВИ САД

**ПРЕДСЕДНИЦИ
СКУПШТИНЕ ГРАДА НОВОГ САДА**

На основу члана 84. ст. 3. и 4. Пословника Скупштине Града Новог Сада, упућује Вам се Извештај о имплементацији Локалног плана управљања отпадом за Град Нови Сад за период 2023 - 2032. године, у периоду имплементације 2023 - 2024. година, са Закључком Градског већа Града Новог Сада, број: 352-1/2025-223-II од 12. јуна 2025. године, с молбом да се дневни ред VIII седнице Скупштине Града Новог Сада, заказане за 17. јун 2025. године, допуни разматрањем Извештаја о имплементацији Локалног плана управљања отпадом за Град Нови Сад за период 2023 - 2032. године, у периоду имплементације 2023 - 2024. година и да Скупштина донесе Закључак у предложеном тексту, ради благовременог извештавања.

На основу члана 67. тачка 1. Статута Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 11/19) поводом разматрања Извештаја о имплементацији Локалног плана управљања отпадом за Град Нови Сад за период 2023 - 2032. године, у периоду имплементације 2023 - 2024. година, Градско веће Града Новог Сада, на 28. седници од 12. јуна 2025. године, доноси

ЗАКЉУЧАК

I. На основу члана 84. ст. 3. и 4. Пословника Скупштине Града Новог Сада доставља се председници Скупштине Града Новог Сада Извештај о имплементацији Локалног плана управљања отпадом за Град Нови Сад за период 2023 - 2032. године, у периоду имплементације 2023 - 2024. година и предлаже Скупштини Града Новог Сада да исти размотри и закључи:

"Скупштина Града Новог Сада усваја "Извештај о имплементацији Локалног плана управљања отпадом за Град Нови Сад за период 2023 - 2032. године, у периоду имплементације 2023 - 2024. година".

II. За представника предлагача на седници Скупштине Града Новог Сада и њених радних тела одређује се Данијела Андрић, члан Градског већа Града Новог Сада, а за повереника Зоран Станојевић, в.д. начелника Градске управе за комуналне послове.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА НОВОГ САДА
Број: 352-1/2025-223-II
Дана: 12. јуна 2025. године
НОВИ САД

На основу члана 74. став 4. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23), Градска управа за комуналне послове подноси:

ИЗВЕШТАЈ

О ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ЛОКАЛНОГ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ЗА ГРАД НОВИ САД ЗА ПЕРИОД 2023 - 2032. ГОДИНА, У ПЕРИОДУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ 2023-2024. ГОДИНА

У складу са чланом 20. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23), којим је прописано да јединица локалне самоуправе доноси Локални план управљања отпадом, обезбеђује услове и стара се о његовом спровођењу, Град Нови Сад донео је Локални план управљања отпадом за Град Нови Сад за период 2023-2032. године ("Службени лист Града Новог Сада", број 21/23), (у даљем тексту: Локални план).

Овом плану претходио је Локални план управљања отпадом за Град Нови Сад („Службени лист Града Новог Сада“, број 54/10), којим су постављени основни предуслови за успостављање и развој интегрисаног система управљања отпадом на територији Града.

Обавезе јединице локалне самоуправе у вези извештавања о управљању отпадом регулисане су чланом 74. Закона о управљању отпадом, те је тако прописана обавеза јединице локалне самоуправе да разматра извештај о реализацији локалног плана управљања отпадом једанпут годишње, и да извештај достави надлежном министарству, Агенцији за заштиту животне средине и надлежном органу Аутономне покрајине.

Нови Локални план представља наставак и унапређење претходно утврђеног система, с посебним акцентом на мере које нису у потпуности реализоване у претходном периоду, као и на увођење нових активности и поступака којима се унапређује ефикасност система управљања отпадом. Посебна пажња посвећена је обезбеђивању мера које минимизирају ризике по здравље људи и животну средину, у складу са начелима циркуларне економије и одрживог развоја.

Саставни део Локалног плана је и Акциони план са дефинисаним активностима и динамиком њиховог спровођења, који служи као оперативни инструмент за праћење и процену напретка у реализацији постављених циљева.

У извештајном периоду, сви субјекти управљања отпадом поступајући у складу са прописаним обавезама из Акционог плана, спровели су следеће мере и активности:

ЦИЉ 1: Проширење и јачање административних капацитета на нивоу Града у области управљања отпадом

Мере и активности: *Јачање административних капацитета на нивоу општине, посебно органа задужених за планирање, издавање дозвола, контролу и праћење*

Опис реализације: *Јачање административних капацитета у области управљања отпадом спроведено је кроз низ активности усмерених на унапређење стручности и оперативне ефикасности запослених у органима надлежним за планирање, издавање дозвола, контролу и праћење.*

Професионални капацитети су унапређени путем:

- учешћа запослених у специјализованим обукама, семинарима и радионицама из области управљања отпадом, инспекцијског надзора, примене прописа и извештавања;

- реализације програма континуиране едукације у сарадњи са институцијама као што су Агенција за заштиту животне средине, ресорно министарство, стручна удружења и међународне организације;

- размене искустава и добрих пракси са другим локалним самоуправама кроз мреже и партнерства;

- унапређења комуникације и координације између надлежних служби, као и сарадње са институцијама на републичком нивоу ради усклађеног деловања у примени законодавства.

Наведене активности допринеле су јачању институционалне основе за квалитетније управљање отпадом, као и већој правовремености и усклађености административних поступака са важећим прописима и стратешким документима.

У извештајном периоду, орган надлежан за издавање дозвола, у складу са надлежностима дефинисаним Законом о управљању отпадом, издао је:

- 2023. година: 19 дозвола за управљање отпадом (сакупљање 2, транспорт 8, сакупљање и транспорт 3, складиштење 1 и складиштење и третман (поновно искоришћење) 5), 4 решења о давању сагласности на измену и допуно дозволе за управљање отпадом, 1 решење о давању сагласности на обнову дозволе за управљање отпадом (складиштење), 2 решења о одустанку/одбацивању захтева за издавање дозволе за управљање отпадом, 3 решења о давању/недавању сагласности на дозволе за сакупљање отпада од физичких лица на територији Града Новог Сада и 2 решења о одустанку/одбацивању захтева за сакупљање отпада од физичких лица.

- 2024. година: 26 дозвола за управљање отпадом (транспорт 21 и сакупљање и транспорт 5), 7 решења о давању сагласности на измену и допуне дозволе за управљање отпадом, 4 решења о давању сагласности на обнову дозволе за управљање отпадом (транспорт 3 и сакупљање и транспорт 1), 7 решења о давању сагласности на измену и допуно дозволе за управљање отпадом, 3 решења о одустанку/одбацивању захтева за издавање дозволе за управљање отпадом и 9 решења о давању/недавању сагласности на дозволе за сакупљање отпада од физичких лица на територији Града Новог Сада.

У извештајном периоду, надлежном органу за издавање Решење о сагласности на План управљања отпадом од грађења и рушења поднето је 414 захтева од чега је донето 405 решења о давању/недавању сагласности на План управљања отпадом од грађења и рушења, 6 решења о одустанку и три решења о одбацивању захтева за давање сагласности на План управљања отпадом од грађења и рушења.

Мере и активности: Јачање административних капацитета за ефикасније спровођење прописа у области заштите животне средине у Граду

Опис реализације: Јачање административних капацитета за ефикасније спровођење прописа у области заштите животне средине реализовано је кроз системско унапређење професионалних способности запослених у надлежним градским службама и органима.

Професионални капацитети су унапређени путем:

- учествовања запослених у стручним обукама, семинарима и акредитованим едукацијама из области примене законских и подзаконских аката који регулишу заштиту животне средине, са посебним фокусом на управљање отпадом, контролу загађења и процедуре извештавања;

- јачања интерног административног знања кроз размену искустава и учешће у програмима обуке које организују ресорно министарство, Агенција за заштиту животне средине, стручне институције и међународни партнери;

- успостављања ефикаснијих канала комуникације и сарадње са органима Министарства за заштиту животне средине и другим релевантним институцијама, ради боље координације у примени прописа, усклађивања праксе и размене информација;

Све наведене активности су допринеле институционалном јачању капацитета Града за доследнију, ефикаснију и транспарентнију примену прописа у области заштите животне средине.

ЦИЉ 2: Унапређење система сакупљања отпада, проширење обима сакупљања и успостављање система одвојеног сакупљања, поновног искоришћења и рециклаже отпада, успостављање система сакупљања опасног отпада

Мере и активности: Набавка канти/контејнера и возила за проширење обухвата сакупљања и увођења примарне сепарације отпада

Опис реализације: У циљу унапређења постојећег система управљања отпадом из буџета Града Новог Сада и сопствених средстава Јавног комуналног предузећа "Чистоћа" Нови Сад (у даљем тексту: ЈКП "Чистоћа" Нови Сад), сваке године издвајају се средства за набавку комуналне опреме за обављање послова сакупљања и транспорта отпада, кроз Програм инвестиционих активности и услуга из делатности Јавног комуналног предузећа "Чистоћа" Нови Сад и план јавних набавки Јавног комуналног предузећа "Чистоћа" Нови Сад, као и из буџета Аутономне покрајине Војводине, путем спроведених конкурса за доделу средстава, а у извештајном периоду је набављена следећа опрема:

- *Посуде за сакупљање отпада:* типизирани контејнер запремине 1.100 литара - 1.338 комада, типизирани контејнер са врећом/тврдим улошком за подземно сакупљање отпада - 127 комада, типизирана пластична канта запремине од 120 литара - 13.757 комада, типизирани отворени контејнер запремине 5.000 литара - 6 комада и корпе за сакупљање ситнијег отпада са јавних површина (ђубријере) - 54 комада.

- *Радне машине:* 11 камиона - аутосмећара, 2 камиона - аутосмећара за пражњење типизираних контејнера за подземно сакупљање отпада, 6 ауточистилица, један телехендер, 5 возила марке "Porter" кипер, 2 отворена камиона за превоз отпада марке "Iveco" и по једна камионска чистилица и виљушкар.

Имајући у виду да ЈКП "Чистоћа" Нови Сад има закључен уговор са оператером Секопак ДОО Београд, који има дозволу за управљање отпадом, а који се бави и откупом рециклабилних материјала, у извештајном периоду, на име оствареног пласмана рециклабилног отпада, ЈКП "Чистоћа" Нови Сад је за потребе сакупљања рециклабила (РЕТ, РVС, пластика, картон, папир, стакло и други материјали који имају вредност на тржишту) од наведеног оператера добила на коришћење следеће посуде за сакупљање рециклабила: аброл контејнер запремине 25м³ - 2 комада, пластична канта запремине од 120 литара (црно/плаве боје) - 200 комада, ХДПЕ канта запремине од 120 литара (жуте боје) - 25 комада, ХДПЕ канта запремине од 120 литара (плаве боје) - 506 комада, звоно за стаклену амбалажу (беле боје) - 750 комада, звоно за папир (плаве боје) - 100 комада и машина за сакупљање амбалажног отпада са апликацијом за мобилне телефоне (рецикломат) - 5 комада.

Набавком комуналне опреме за сакупљање и транспорт отпада обезбеђени су услови за значајно унапређење постојећег система управљања отпадом. Новонабављена опрема допринела је:

- повећању ефикасности и поузданости у обављању услуга сакупљања, транспорта и привременог складиштења отпада;
- ширењу географског обухвата услуге, посебно у насељеним местима у приградским подручјима;
- унапређењу одржавања јавне хигијене и смањењу броја нерегулисаних депонија и дивљих сметлишта;
- стварању техничко-оперативних предуслова за увођење примарне сепарације отпада на извору у ширем обиму;
- бољој припреми за рециклажу и укупном повећању степена селекције и искоришћења отпада, у складу са циљевима циркуларне економије;
- унапређењу услова рада запослених у ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад и смањењу оперативних трошкова одржавања застареле механизације.

Ове мере представљају важан корак у правцу успостављања савременог и одрживог система управљања отпадом на територији Града Новог Сада.

Мере и активности: *Имплементација система примарне сепарације рециклабилног и биоразградивог тока отпада (спровођење система примарне сепарације)*

Опис реализације: У извештајном периоду, овај циљ је делимично реализован стварањем услова за спровођење система примарне сепарације на територији Града Новог Сада.

Имајући у виду да ће систем примарне сепарације у потпуности бити примењен након успостављања регионалног система управљања отпадом односно са почетком рада регионалног центра, Град Нови Сад, у извештајном периоду, је у складу са техничким могућностима ЈКП "Чистоћа" Нови Сад, започео активности на сакупљању и пласману рециклабилног отпада, а што подразумева увођење одвојеног система сакупљања рециклабилних материјала успостављањем система (најмање) две канте – једна за мешовити отпад и друга за отпад који се може рециклирати.

У ту сврху, на територији Града Новог Сада, у колективном типу становања на локацијама где су већ постављени типизирани контејнери за подземно сакупљање отпада, сакупљање отпада организовано је у два подземна контејнера при чему један служи за сакупљање мешовитог отпада из домаћинства а други за сакупљање отпада који се може рециклирати. Такође, на истим локацијама где постоје техничке могућности постављене су и посуде за сакупљање рециклабила (стакло, папир и друго).

Такође, ЈКП "Чистоћа" Нови Сад у постројењу за секундарно издвајање отпада, које се налази на простору Градске депоније, врши издвајање рециклабилних материјала односно секундарних сировина из сакупљеног отпада на територији Града Новог Сада.

Истичемо да се активности на унапређењу система сакупљања и рециклаже спровode континуирано, у складу са развојем техничких и инфраструктурних капацитета, као и у сарадњи са грађанима и другим релевантним актерима. Циљ је да се до почетка рада Регионалног центра обезбеди што већи обухват домаћинстава новим системом и постепено гради навика одговорног односа према отпаду, што представља основу за успешно функционисање будућег регионалног система управљања отпадом.

Мере и активности: *Оптимизација постојећег система транспорта отпада и локација за постављање контејнера у свим насељима у Граду*

Опис реализације: ЈКП "Чистоћа" Нови Сад је за потребе утврђивања броја, врсте, места и техничких услова за постављање посуда за сакупљање отпада на јавним површинама на територији Града Новог Сада, донело Правилник о условима за постављање посуда за сакупљање отпада („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 19/11, 7/14 и 17/24).

Отималан број, врста и место за постављање посуда за сакупљање отпада, у складу са наведеним правилником, утврђује се према врсти корисника услуге (физичко лице, правно лице и предузетник, као власник, инвеститор или купац стамбеног и/или пословног објекта или просторије), типу становања (колективни и индивидуални тип становања) и режиму сакупљања отпада из посуда.

Послове уклањања отпада на територији Града Новог Сада обавља Јавно комунално предузеће "Чистоћа" Нови Сад, у складу са годишњим програмом уклањања комуналног отпада, а на који Градско веће Града Новог Сада даје сагласност и којим се утврђује начин уклањања отпада на територији Града Новог Сада, а који доноси Јавно комунално предузеће „Чистоћа“ Нови Сад

Годишњим програмом уклањања комуналног отпада утврђено је време уклањања комуналног отпада за колективни тип становања, индивидуални тип становања, правна лица, подземне контејнере, звона за сакупљање амбалажног отпада и викенд насеља, начин уклањања комуналног отпада за колективни тип становања, индивидуални тип становања и правна лица, као и време и начин уклањања баштенског и кабастог отпада.

За све врсте отпада који се сакупља на територији Града, утврђен је распоред изношења отпада са списком улица, врстом посуда, даном у недељи и сменом када се отпад уклања.

Постојећим системом сакупљања и транспорта комуналног отпада територија Града Новог Сада покривеност је 100% и увођењем регионалног система управљања отпадом биће извршена оптимизација односно усклађивање постојећег система у оквиру регионалног система управљања отпадом.

Мере и активности: *Успостављање система одвојеног сакупљања опасног отпада из домаћинства*

Опис реализације: У извештајном периоду, овај циљ је успешно постављен на пут пуне реализације, кроз изградњу једног и стварање предуслова за изградњу још два рециклажна дворишта на територији Града Новог Сада. Ова рециклажна дворишта представљају кључну инфраструктурну компоненту за увођење контролисаног, безбедног и ефикасног система одвојеног сакупљања опасног отпада из домаћинства

На овај начин, Град Нови Сад је начинио снажан искорак ка успостављању свеобухватног и одрживог система управљања опасним отпадом из домаћинства, који је у потпуности усклађен са националним прописима и добром праксом Европске уније. Очекује се да ће даље ширење ове мреже и додатне активности у наредном периоду омогућити потпуну примену ове мере на територији целог града.

Мере и активности: *Повећање ефикасности издвајања секундарних сировина и биоразградивог отпада у односу на укупно генерисану количину*

Опис реализације: У извештајном периоду ЈКП "Чистоћа" Нови Сад у постројењу за секундарно издвајање отпада издвајало је преко 20 различитих рециклабилних материјала, који су балирани и стављени на тржиште. У постројењу су издвајани рециклабилни материјали као што су PET, PVC, пластика, пластична фолија, стакло, алуминијум, гвожђе, батерије, гуме и други материјали који имају вредност на тржишту. Ипак, количине издвојених секундарних сировина су још увек недовољне, пре свега из разлога што као улазни ток отпада у постројење долази примарно одвојен рециклабилни отпад слабијег квалитета (односно са великим уделом нечистоћа), а такође и мешани ток отпада, чиме процес сепарације није довољно ефикасан и проценат издвојених сировина још увек не прелази 15% у односу на укупно генерисани отпад.

Мере и активности: *Имплементација кућног компостирања код 20% домаћинства индивидуалног типа*

Опис реализације: Имплементацији активности увођења кућног компостирања код 20% домаћинства индивидуалног типа у извештајном периоду још увек није приступљено, пре свега због тога што нису у потпуности створени неопходни технички и технолошки услови за ефикасну и одрживу примену ове мере. Ипак, у току је интензиван рад на припреми предуслова за реализацију, који подразумева анализу потенцијала, идентификацију циљних група, израду оперативног модела, као и истраживање могућности финансирања (укључујући донације и пројекте).

Тakoђе, започете су консултације са релевантним институцијама и стручњацима ради избора најприкладнијег приступа, узимајући у обзир локалне специфичности и постојећи ниво информисаности грађана. Активности се усмеравају и на планирање едукативних кампања које ће пратити увођење компостирања, како би се обезбедила што већа прихваћеност и учешће домаћинства.

Реализација мере планира се након успостављања регионалног система управљања отпадом, у оквиру којег ће бити створени адекватни инфраструктурни и логистички услови за организовано кућно компостирање. Упркос одлагању непосредне примене, досадашње активности представљају важан корак ка остваривању ове мере у наредном периоду, у складу са циљевима дефинисаним Локалним планом управљања отпадом.

ЦИЉ 3: Израда пројектно – техничке документације и изградња инфраструктурних објеката за управљање отпадом

Мере и активности: *Израда студије изводљивости и друге неопходне пројектно – техничке документације за планиране инфраструктурне објекте на територији Града (рециклажно двориште)*

Опис реализације: У оквиру активности на успостављању система сакупљања посебних токова отпада из домаћинства, на територији Града Новог Сада Регионалним планом управљања отпадом за период 2019-2028. године („Службени лист Града Новог Сада“, број 29/20), (у даљем тексту: Регионални план) је предвиђена изградња три рециклажна дворишта.

Како су се у претходном периоду за једно рециклажно двориште стекли сви услови за изградњу, у извештајном периоду на локацији Градске депоније изграђено је једно рециклажно двориште и Решењем, бр. ROP-NSD-29574-IUPH-11/2024 од 11.04.2024. године издата је употребна дозвола.

Такође, за преостала два рециклажна дворишта, у извештајном периоду, израђена је студија за избор локација за изградњу два рециклажна дворишта на територији Града Новог Сада, на основу које су изабране по једна локација на територији Петроварадина и Футога.

Израдом наведене студије створени су предуслови за даљу израду пројектно-техничке документације и прибављање потребних дозвола за изградњу два нова рециклажна дворишта, чиме ће бити обезбеђен просторни и функционални оквир за унапређење система одвојеног сакупљања отпада на територији Града.

У циљу успостављања функционалног и одрживог система за управљање отпадом од грађења и рушења на територији Града Новог Сада, у извештајном периоду Град Нови Сад је утврдио локацију на простору постојеће Градске депоније за изградњу постројења за третман и рециклажу ове врсте отпада и израдио пројектно-техничку документацију за исто.

Такође, у извештајном периоду, а у сврху стварања услова за успостављања регионалног система управљања отпадом од грађења и рушења, у новембру 2024. године, између Министарства рударства и енергетике, Министарства финансија, Министарства заштите животне средине, Града Новог Сада и Јавног комуналног предузећа „Регионални центар за управљање отпадом Нови Сад“ потписан је споразум, којим се уређују права и обавеза учесника у припреми и спровођењу пројекта „Третман отпада од грађења и рушења мобилним дробилицама“, који је део Вишегодишњег оперативног програма ИПА 2024–2027.

Циљ овог пројекта је унапређење интегрисаног и одрживог система управљања отпадом у складу са националним захтевима и прописима ЕУ у области заштите животне средине, као и унапређење управљања отпадом у одабраним регионима за управљање отпадом. Пројекат има за циљ побољшање ефикасности и одрживости система рециклаже грађевинског отпада, посебно у регионалним центрима, како би се подстакла примена циркуларне економије и смањио утицај отпада на животну средину.

Активности у оквиру пројекта обухватају набавку и употребу дробилица које ће омогућити третман отпада на локацији настанка, чиме ће се значајно смањити трошкови транспорта и утицај на животну средину. Пројекат ће такође допринети смањењу дивљих депонија и повећању стопе рециклаже материјала добијених дробљењем грађевинског шута.

У извештајном периоду а у циљу унапређења постојеће инфраструктуре на Градској депонији, из буџета Града Новог Сада и сопствених средстава ЈКП "Чистоћа" Нови Сад, израђена је пројектно-техничка документација и изграђен мобилна станица за претовар отпада.

Изградњом мобилне станицама монтажно-демонтажног типа постиже се економичнији транспорт отпада на простору Градске депоније, односно омогућено је да се врши претовар сакупљеног отпада из возила мање запремине за сакупљање отпада у затворене аброл контејнере веће запремине, где се уједно врши сабијање претовареног отпада који се помоћу специјалних возила - аброл кипер камиона транспортују до депоније, односно до постројења за третман отпада. Овом инвестицијом директно се утиче на смањење броја возила који возе отпад на тело депоније, као и смањење броја тура, потрошњу горива и енергената, трошкове амортизације, трошкове резервних делова и поправке возила, расипање отпада испред хале за сепарацију, а самим тим се омогућава боље и контролисаније издвајање секундарних сировина те је омогућена квалитетнија контрола депоновања и смањење загађења ваздуха.

Мере и активности: *Изградња рециклажних дворишта за одвојено сакупљање рециклабилног отпада и посебних (опасних) токова отпада из домаћинства*

Опис реализације:

У складу са планским документима и обавезама дефинисаним Локалним планом управљања отпадом, Град Нови Сад је у извештајном периоду реализовао изградњу једног рециклажног дворишта на простору постојеће Градске депоније, намењеног одвојеном сакупљању рециклабилног отпада и посебних (опасних) токова отпада из домаћинства.

Наведено рециклажно двориште представља први инфраструктурни објект овог типа на територији Града, и након испуњења свих законом прописаних услова и техничке опремљености, отпочеће са радом у пуном капацитету током 2025. године. Објект је пројектован и изграђен тако да омогући грађанима безбедно и контролисано одлагање различитих категорија отпада, укључујући рециклабилни отпад, електронски отпад, мање количине опасног отпада из домаћинства (батерије, сијалице, амбалажа од хемикалија и сл.), као и кабасти и баштенски отпад.

Изградњом овог објекта постављени су темељи за увођење система сакупљања посебних токова отпада из домаћинства на локалном нивоу, у складу са националним прописима и добром праксом у области заштите животне средине.

Мере и активности: *Изградња Регионалног центра са свим припадајућим инфраструктурним објектима*

Опис реализације:

На основу Споразума о сарадњи на успостављању регионалног система управљања отпадом између Града Новог Сада и општина Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас, који је закључен 27. маја 2010. године, као и Анекса Споразума од 15. децембра 2010. године, а у складу са чланом 21. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 – др. закон и 35/23), Град Нови Сад је, као носилац активности у Региону, у сарадњи са Министарством заштите животне средине Републике Србије, у периоду 2020 - 2024. године, је наставио са припремом пројекта „Изградња Регионалног центра за управљање отпадом у Новом Саду“ за кофинансирање радова на изградњи Регионалног центра из фондова Европске уније – National funding European Commission (ИПА).

У складу са потписаним Споразумом Град Нови Сад, као носилац свих активности, на основу обезбеђених средстава из буџета Министарства заштите животне средине Републике Србије и буџета Града Новог Сада, спровео је поступак јавне набавке услуга и закључио уговор са изабраним понуђачем за израду техничке документације за управљање отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас а у циљу успостављања регионалног система управљања отпадом.

С тим у вези, у оквиру закљученог уговора, израђен је комплетан сет документације који обухвата: претходну студију оправданости, генерални пројекат, идејно решење, идејни пројекат, студију процене утицаја на животну средину, студију изводљивости са анализом трошкова и користи, као и студију оправданости за успостављање регионалног система управљања отпадом. За одабрану локацију прибављени су локацијски услови, због чијег истека се планира иновирање ове документације. Организација JASPERS, ангажована од стране Министарства за европске интеграције, пружала је стручну подршку у ревизији документације ради припреме пројекта за финансирање из ИПА фондова Европске уније.

Наведеном документацијом извршена је анализа и избор дугорочно одрживог модела за управљање отпадом у Региону, утврђена је локација за изградњу регионалне санитарне депоније са пратећим садржајем (санитарна депонија, постројење за секундарну сепарацију отпада, постројења за механичко-биолошки третман (МБТ) отпада и друго) и две локације за изградњу трансфер станица са пратећим садржајем, односно укупан обим инвестиције обухвата све компоненте инфраструктуре Регионалног центра.

Такође, наведеним сетом документације из ИПА фонда Европске уније обезбеђена су бесповратна средства, којим ће се између осталог финансирати даље пројектовање и изградња инфраструктуре Регионалног центра за управљање отпадом (РЦУО) у Новом Саду

Реализација пројекта планирана је у периоду од 2026. до 2030. године.

У току 2024. године од стране Министарства финансија Републике Србије закључен је уговор под називом „Technical Assistance for Establishing a Regional Waste Management System for the City of Novi Sad and Municipalities within the Novi Sad Region“ са компанијом Eptisa. Пројекат има за циљ пружање стручне подршке у успостављању ефикасног и одрживог регионалног система управљања отпадом, у складу са националним и европским стандардима у области заштите животне средине.

Активности у оквиру овог пројекта обухватају унапређење правног, институционалног и финансијског оквира, јачање капацитета релевантних актера, као и спровођење мера подизања свести јавности, што представља важан корак у правцу модернизације и усклађивања система управљања отпадом са захтевима ЕУ директива.

У складу са обавезама дефинисаним Регионалним планом, израђена је пројектно-техничка документација за изградњу две трансфер станице на територији општина Бачка Паланка и Врбас, и за исте су прибављене грађевинске дозволе. Град Нови Сад, као носилац активности, а у складу са потписаним Споразумом, финансирао је и изradio наведену пројектно-техничку документацију.

Такође, у складу са Споразумом између Града Новог Сада и седам општина чланица Региона, током 2023. и 2024. године спроведене су активности на оснивању Јавног комуналног предузећа „Регионални центар за управљање отпадом“ Нови Сад. Све општине чланице су усвојиле одлуке о оснивању, а уговор је потписан од стране свих овлашћених заступника. Предузеће је регистровано 04. јула 2024. године у Агенцији за привредне регистре.

Мере и активности: *Накнадна изградња постројења за третман биоразградивог отпада у оквиру Регионалног центра*

Опис реализације: У оквиру израђене пројектно-техничке документације за успостављање регионалног система управљања отпадом, извршена је анализа и избор дугорочно одрживог модела који предвиђа изградњу постројења за механичко-биолошки третман (МБТ) отпада као интегралног дела Регионалног центра за управљање отпадом у Новом Саду. Изабрано решење засновано је на примени савремених принципа управљања отпадом – превенцији настајања, поновном коришћењу, рециклажи и адекватном третману, са циљем смањења количина отпада који се одлаже на депонију и ублажавања утицаја на животну средину.

Имајући у виду да су на основу израђене документације, обезбеђена бесповратна средства из ИПА фонда Европске уније, а која између осталог обухватају финансирање израде недостајуће пројектно-техничке документације и изградњу постројења за третман биоразградивог отпада (МБТ

технологија), овај циљ ће бити реализован у периоду од 2026. до 2030. године, када се очекује да буде изграђен Регионални центар са свим пратећим објектима.

Мере и активности: *Санација и затварање постојеће главне (контролисане) и преосталих (дивљих) депонија на територији Града*

Опис реализације: На територији Града Новог Сада налази се једна активна депонија — делимично санитарно контролисано сметлиште на простору Градске депоније, на коју се одлаже сав прикупљени комунални отпад. У складу са обавезама прописаним Законом о управљању отпадом, у наредном периоду ће бити израђен пројекат санације, рекултивације и затварања наведене локације. Наведеном документацијом биће предвиђене фазе затварања постојеће депоније у складу са почетком рада будуће регионалне санитарне депоније, чиме ће се обезбедити прелазак на савременији и еколошки прихватљивији систем одлагања отпада.

Овај циљ ће бити реализован након успостављања регионалног система управљања отпадом односно након почетка рада будућег регионалног центра за управљање отпадом.

ЦИЉ 4: Унапређење нивоа информисања становништва о значају адекватног управљања отпадом

Мере и активности: *Обука за запослене и новозапослене на пословима управљања отпадом, испостављање посебне службе за информисање и сарадњу са грађанима, организована јавна расправа и јавни увид у планове за инфраструктурне објекте, спровођење кампање о значају примарне сепарације и рециклаже отпада, развијање свести о потреби правилног поступања са отпадом (пре свега код деце и омладине), развијање свести о кућном компостирању у индивидуалним домаћинствима, правовремено и стално информисање грађана о новим услугама у области управљања отпадом и унапређење сарадње са медијима и спровођење едукативних радионица и семинара за жене о различитим могућностима предузетништва у области рециклаже отпада и примене циркуларне економије и оглашавање путем друштвених мрежа, организацијом инфо-пултева, анкета и путем медија*

Опис реализације:

За успешну реализацију мера и активности предвиђених у оквиру задатог циља на унапређењу нивоа информисања о значају адекватног управљања отпадом, у извештајном периоду, Град Нови Сад је предузео активности на обезбеђењу учешћа грађана у систему доношења одлука и на локалном нивоу, а нарочито кроз различите кампање, обуке, акције и активности путем друштвених мрежа, које имају за циљ унапређење нивоа еколошке свести.

Нарочито је било важно укључити јавност приликом доношења појединачних одлука, које имају највише утицаја на локалном нивоу, посебно приликом одабира локација за различита постројења и сличне теме. С тим у вези, организоване су трибине на којима су грађани редовно обавештавани о активностима на успостављању регионалног система управљања отпадом и избору локације за изградњу регионалне санитарне депоније.

У оквиру мера спровођења кампања на подизању свести о значају примарне сепарације и рециклаже отпада и правовремено и стално информисање грађана о новим услугама у области управљања отпадом, и унапређење сарадње са медијима, реализоване су активности путем средстава јавног информисања и друштвених мрежа али и кроз спровођење програма и пројеката јачања свести о поступању са отпадом на територији Града Новог Сада.

Значајну улогу у процесу едукације и информисања имало је ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад, које је током извештајног периода активно учествовало као излагач и едукатор на сајмовима, манифестацијама и јавним догађајима, где су посетиоци могли да се директно информишу о новим услугама, системима примарне сепарације и правилном поступању са отпадом. Презентације и едукативни садржаји били су прилагођени различитим старосним групама и тематски обогаћени конкретним примерима из праксе. Такође је организована едукација деце и васпитно-образовног кадра путем радионица и еколошких секција које су се спроводиле у обдаништима и основним и средњим школама.

Поред традиционалних канала јавног информисања (радио, телевизија, штампа), посебан акценат стављен је на свакодневну комуникацију и едукативне активности путем друштвених мрежа (Facebook, Instagram, YouTube), које омогућавају директну интеракцију са грађанима, лаку доступност информација и брзу реакцију на актуелна питања. Информативне објаве, едукативни видео-материјали и дигиталне брошуре представљали су важан део дигиталне стратегије, којом се грађани континуирано упућују на значај правилне селекције отпада, безбедног одлагања и очувања животне средине.

Активности на јачању свести о поступању са отпадом, такође су континуирано биле реализоване и кроз израду едукативних брошура и публикација, видео спотова, филмова кратке форме, флајера, као и у виду едукативних радионица и предавања намењених ученицима основних и средњих школа, студентима и грађанима

Указујемо да поред наведених активности, путем средстава јавног информисања грађани су имали прилике да се упознају са процедурама и начином селекције отпада на адекватан начин како би се спречили евентуални ризици по здравље.

У циљу развоја јавне свести подстицана је сарадња и партнерство између јавног, цивилног и привредног сектора, јер у процесу унапређења јавне свести веома важну улогу имају организације цивилног друштва које се баве питањима заштите животне средине.

Такође, указујемо да је овај циљ у извесној мери остварен у извештајном периоду, али да активности имају континуирани карактер и наставиће се у наредном периоду. Очекује се да ће успостављањем регионалног система управљања отпадом грађани бити у великој мери информисани, едуковани и припремљени за примену модела примарне сепарације и правилног поступања са свим токовима отпада у домаћинству.

Кратак приказ акционог плана за наредни период: У наредном периоду, активности предвиђене Акционим планом биће усмерене на континуирану имплементацију започетих мера и припрему за увођење пуног функционалног регионалног система управљања отпадом. Посебан акценат биће дат на:

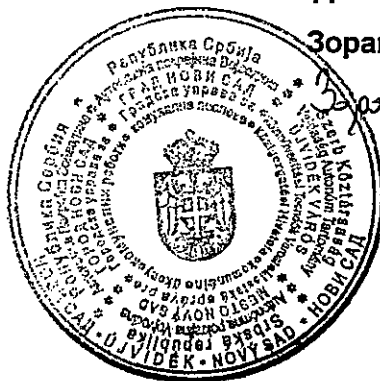
- Унапређење постојеће инфраструктуре за сакупљање, транспорт и привремено складиштење отпада на територији Града Новог Сада, укључујући модернизацију постојећих објеката и набавку опреме;
- Увођење примарне сепарације отпада, односно успостављање система одвојеног сакупљања отпада у домаћинствима, установама и привредним субјектима, у складу са националним прописима и захтевима ЕУ;
- Постављање нових контејнера за селективно сакупљање рециклабилних материјала (пластика, папир, стакло, метали), уз географски балансирано покривање насељених места и приоритетно постављање у зонама са већим бројем домаћинстава;
- Јачање сарадње са јавним предузећима и институцијама, ради координисане реализације техничких и логистичких активности у складу са временским оквиром пројекта;
- Интензивирање едукативних кампања и обука за грађане, запослене и привреду, са циљем припреме за нови систем и обезбеђивања активног учешћа свих друштвених актера;
- Техничку припрему терена за оперативну примену регионалног система, укључујући прилагођавање постојећих процедура, база података и модела управљања отпадом.

Све активности биће спровођене у оквиру шеме временског планирања која прати динамику успостављања Регионалног центра и новог система, у складу са закљученим уговором о техничкој помоћи. Циљ је да до момента успостављања регионалног система, Град Нови Сад буде у потпуности технички, институционално и друштвено припремљен за примену савременог, одрживог и ефикасног модела управљања отпадом.

Овај извештај сачињен је на основу члана 74. став 4. Закона, а у вези са Споразумом и доставља се Скупштини Града Новог Сада на даље разматрање и усвајање.

В.Д. НАЧЕЛНИКА

Зоран Станојевић

Горан